

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України
з питань гуманітарної та інформаційної політики

10 травня 2023 року

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, всіх я радий вітати. Розпочинаємо друге на цьому тижні засідання нашого комітету. Дякую всім, що своєчасно приєдналися.

Проект порядку денного всім наданий. Єдине, що я зараз вам повідомляю, що у мене є пропозиція зняти перше питання з порядку денного, перенести його на 22 травня, бо тільки вчора ми отримали пропозиції від Міністра юстиції щодо закону 8374. Ми від нього не відмовляємося. Він так від нас поданий на найближче пленарне засідання Верховної Ради України, так що 22-го, я сподіваюся, що ми зможемо повернутися і переглянути висновок.

Там, на мій погляд, немає нічого критичного. Ми з Володимиром Михайловичем В'ятровичем обговорювали попередні пропозиції від Міністерства юстиції, вони нас там не дуже влаштовували, але те, що надіслав особисто міністр, там суто така технічна історія, яку ми просто не могли передбачити, тому що ми не є з вами так заглиблені в особливості документообігу і стосунків між судами, Державною судовою адміністрацією і так далі. Але пан Малюська пропонує, на мій погляд, там дієве рішення цієї проблеми технічної, так що сподіваюся, що ми зможемо з вами, по-перше, коли воно буде готово, безперечно, ми ж заздалегідь з вами подивимося, бо воно надійшло не у вигляді вже готових поправок, а як тільки воно буде оформлено, цим займаються фахівці Міністерства культури, інформаційної політики, пані Галина Григорівна це курує, так що як тільки воно буде готове, вони нам зразу нададуть, ми з вами заздалегідь подивимося, і на 22-е, я думаю, що зможемо прийняти спокійно рішення таке, яке зробить 8374 дієвим.

І є пропозиція від Тетяни Василівни Скрипки зняти також з порядку денного сьогодні 9193 – це проект Закону про внесення змін до додатку № 3 до Закону України "Про Державний бюджет України на 2023 рік" щодо оздоровлення та відпочинку дітей. Є пропозиція від Тетяни Василівни теж зняти це питання сьогодні з розгляду.

Якщо немає зауважень...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Давайте голосувати.

ПОТУРАЄВ М.Р. ...проти таких змін у порядку денному, прошу підтримати з цими двома поправками.

Отже, колеги, хто за те, щоб підтримати порядок денний з цими двома поправками?

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Гео Багратовичу.

Хто за те, щоб підтримати порядок денний з двома поправками, з цими двома вилученнями, прошу голосувати.

Потураєв – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

СУШКО П.М. Сушко – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Павле Миколайовичу.
Олександр Євгенович Кабанов, побачив. Дякую.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Гео Багратовичу.

ЛЕРОС Г.Б. У мене щось зі звуком.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, хто проти? Хто утримався? Дякую. Рішення прийнято одноголосно.

Колеги, переходимо до першого пункту порядку денного, який був другим. Це проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо унормування конкурсної процедури призначення керівників комунальних закладів культури та формування базової мережі закладів культури (№ 8216).

Я знаю, що готовий доповісти з цього питання Микола Леонідович Княжицький. Отже, будь ласка, Миколо Леонідовичу, вам слово. В нас там не дуже багато поправок. Микола Леонідович і Євгенія Михайлівна, якщо в неї теж буде бажання, вони нам зараз повністю прокоментують, що там і як. Будь ласка, Миколо Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

Насправді можна було відразу приймати і за основу і в цілому. В "тіло" закону вноситься норма, що керівники комунальних закладів культури в населених пунктах з населенням до 5 тисяч жителів можуть призначатись на посаду без конкурсу шляхом укладення з ними контракту за результатами співбесіди, що загалом і передбачала попередня редакція закону, просто тут цей пункт конкретизується. Уточнюється, що рішення про виключення закладів культури з базової мережі, їх реорганізацію чи ліквідацію погоджується з тим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у відповідній сфері культури.

До другого читання було всього подано 9 поправок від народних депутатів і після опрацювання секретаріатом пропонується наступне: одну поправку врахувати, це поправка колеги Батенка № 5, вона уточнює, що в разі призначення на посаду без конкурсу мають бути враховані вимоги до керівників комунальних закладів культури, передбачені статтею 21 Закону про культуру. Інші поправки, які ну насправді по більшості своїй технічні, це 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8 і 9, пропонується відхилити. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Миколо Леонідовичу.

Євгеніє Михайлівно, є бажання щось додати можливо?

КРАВЧУК Є.М. Я теж погоджуюсь, що варто врахувати тільки правку народного депутата Батенка. Там є правка, по-моєму, Мамки, яка не зовсім технічна, вона там фактично ультимативно пише, що без конкурсу, то ми надаємо право, але ну якщо якась громада дуже захоче провести конкурс, навіть в сільській місцевості, то для чого суперечити цьому праву. Тому одну правку треба врахувати, а решту відхилити.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Євгеніє Михайлівно.

Отже, колеги, тоді з вашого дозволу я ставлю пропозицію щодо врахування поправки номер 5 авторства народного депутата України Тараса Івановича Батенка. Хто за те, щоб підтримати це рішення, прошу голосувати.

Потураєв - за.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович - за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький - за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук - за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич - за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін - за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко - за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька - за.

БОЖКОВ О.В. Божков - за.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався? Дякую. Рішення прийнято.

Колеги, ставлю на голосування пропозицію відхилити поправки номер 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9. Хто за те, щоб відхилити перелічені поправки, прошу голосувати.

Потураєв - за.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович - за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук - за.

БОЖКОВ О.В. Божков - за.

ФЕДИНА С.Р. Федина - за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін - за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька - за.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич - за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався?

Дякую. Рішення також прийнято.

Отже, колеги, прошу підтримати рішення про те, щоб рекомендувати Верховній Раді України прийняти законопроект (реєстраційний номер 8216) про внесення змін до деяких законів України щодо унормування конкурсної процедури призначення керівників комунальних закладів культури та формування базової мережі закладів культури, рекомендувати Верховній Раді України прийняти цей закон в цілому.

Колеги, хто за таке рішення, прошу голосувати.

Потураєв - за.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович - за.

БОЖКОВ О.В. Божков - за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук - за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький - за.

ФЕДИНА С.Р. Федина - за.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька - за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався?

Дякую. Рішення прийнято.

Колеги, переходимо до розділу, де наш комітет не є головним, але законопроекти тут теж важливі. Перший пункт у цьому другому розділі нашого засідання - це законопроект номер 9223 - про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо встановлення відповідальності за окремі дії проти основ національної безпеки.

Моя пропозиція в принципі є застосувати таке саме рішення, яке Микола Леонідович на позаминулому засіданні комітету запропонував застосувати щодо закону про зміни в Закон про державну мову, воно там було коротке і вичерпне. Але, тим не менше, я бачу, що Володимир Михайлович має пару слів сказати.

Так що, будь ласка, Володимире Михайловичу, вам слово.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Маю пару слів сказати, тому що можливо би промовчав і просто мовчки погодився з правильним проектом рішення комітету, але це вже "надцята" пропозиція депутата саме Мазурашу. "Надцята" пропозиція абсолютно антидержавна і антидемократична. І я вважаю, що нам треба всім як народним депутатам, а особливо народним депутатам від монобільшості, звернути увагу на неприпустимість такого роду, в лапках, законотворчості. Депутатський мандат – це, крім всього іншого, ще і певна відповідальність за ті ініціативи, які озвучуються.

Знаєте, в час повномасштабної війни, коли від депутата від монобільшості бачимо пропозиції про скорочення базових свобод, про наступ на українську мову, очевидно, що це, на жаль, може призвести до якихось непорозумінь всередині нашого суспільства. Знаєте, норми, які пропонує зараз пан Мазурашу, мені страшенно нагадали так звані "диктаторські закони", які були ухвалені в січні 2014 року. Чим це закінчилося, ми всі прекрасно пам'ятаємо.

Тому крім того, щоб просто зараз проголосувати це рішення, яке абсолютно правильне комітету, я би дуже просив нашого пана голову комітету звернути увагу керівництва вже партії на поведінку пана Мазурашу, яка є абсолютно деструктивною і дуже дискредитує і політичну силу конкретну, і, на жаль, парламент і парламентаризм в цілому. Це дуже небезпечні ініціативи. Це не просто якийсь ідіотизм, яким він звичайно є, але в теперішній ситуації цей ідіотизм може мати певний вибухонебезпечний потенціал.

ПОТУРАЄВ М.Р. На жаль, Володимире Михайловичу, погоджуюсь з вами. Бачите, забирає трохи у нас це і часу, і ми бачимо, що суспільний резонанс викликають такі, м'яко скажемо, суперечливі ініціативи. Саме тому ми змушені з вами в дуже такому пришвидшеному режимі розглядати і відхиляти такі ініціативи, щоб заспокоїти суспільство, громадських активістів, медійників і так далі. Ну але це наша робота, водночас я почув ваші конструктивні пропозиції. Я не обіцяю вам стовідсоткового успіху, Володимире Михайловичу, що ми не будемо з вами стикатися з якимись там, можливо, подібними ініціативами в майбутньому, але спробуємо зробити, що зможемо.

Отже, колеги, ви ж розумієте, що ми пропонуємо відхилити цей законопроект і не ставити його взагалі на розгляд Верховної Ради України, не включати в порядок денний. Ну, власне, проект рішення у вас є. Тобто це таке саме рішення, яке ми вже з вами застосовували. Колеги, прошу підтримати проект рішення, який пропонується.

Хто за те, щоб підтримати таке рішення стосовно законопроекту 9223, прошу голосувати.

Потураєв - за.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович - за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук - за.

КАБАНОВ О.Є. Кабанов - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

СУШКО П.М. Сушко - за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич - за.

ФЕДИНА С.Р. Федина - за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін - за.

БОЖКОВ О.В. Божков - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Андрію.

Колеги, хто проти?

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Хто утримався?

Дякую. Рішення прийнято.

Колеги, наступний законопроект - це реєстраційний номер 9207, проект Закону про внесення змін до Закону України "Про правовий режим воєнного стану" щодо засад обов'язкової евакуації дітей.

Серйозні питання піднімає законопроект, тому я передаю слово Тетяні Василівні Скрипці.

Будь ласка, Тетяно Василівно, вам слово.

СКРИПКА Т.В. Дякую.

Вітаю, колеги. Хочу поінформувати перш за все, що вчора у нас об 11-й годині було засідання підкомітету і ми на підкомітеті розглянули всі законопроекти, які сьогодні стоять в порядку денному, зокрема також і законопроект 9207 про внесення змін до Закону України "Про правовий режим воєнного стану". Він стосується засад обов'язкової евакуації дітей, автор Геращенко Ірина Володимирівна.

Отже, законопроектом пропонується доповнити Закон "Про правовий режим воєнного стану" новою статтею 18 прим.1, якою фактично в принципі пропонується продублювати норми порядку, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 841. Нагадаю, що до цього порядку 7 березня 2023 року були внесені зміни і врешті сьогодні він врегульовує питання обов'язкової евакуації, але все ж таки законопроект містить деякі відмінності. Я хотіла би сьогодні наголосити на цих відмінностях, тому що саме ці відмінності викликали вчора наше обговорення і викликали питання по цих відмінностях.

Перше, це те, що в законопроекті є така норма, яка виписана таким чином: "Діти, які перебувають у населеному пункті в місцевості, де ведуться бойові дії, підлягають обов'язковій евакуації". Водночас відповідно до порядку 841 обов'язковій евакуації підлягає населення, у тому числі діти, не тільки з підстав збройних конфліктів, а й у разі виникнення загрози інших надзвичайних обставин (аварії з викидом радіоактивних і небезпечних

хімічних речовин, затоплення місцевості та інші) щодо дітей, їх батьків, осіб, які їх заміщують, які перебувають у зоні воєнних дій і збройних конфліктів в умовах воєнних стану, приймається рішення про проведення обов'язкової евакуації в примусовий спосіб. Тобто фактично постанова зараз працює, тобто ми маємо змогу сьогодні евакуювати дітей з батьками саме на підставі цієї постанови і саме на підставі того, що обов'язкова евакуація відбувається в примусовий спосіб. Тобто те, що прописує автор, що діти, які перебувають у населеному пункті, в місцевості, де ведуться бойові дії, підлягають обов'язковій евакуації, ну зрештою, тут потрібно подумати над тим, щоб саме відобразити, що в примусовий спосіб.

Наступна норма, яка теж у нас викликає занепокоєння, це те, що автор пропонує, що рішення про обов'язкову евакуацію дітей приймають обласні військові адміністрації за погодженням з Генеральним штабом Збройних Сил України. Всі вчора присутні на підкомітеті висловили своє застереження в тому, що це врешті-решт буде певним чином затягувати час евакуації із небезпечних міст. Тому врешті постанова передбачає, що рішення про обов'язкову евакуацію дітей приймають обласні військові адміністрації за погодженням з Координаційним штабом з питань проведення обов'язкової евакуації. Ну тобто вона більш така реально і більш практично виписана.

Наступна норма, яка також, скажімо, йде врозріз того, що існує на сьогоднішній день. Чому? Тому що автор пропонує інформування, тобто про прийняте рішення про обов'язкову евакуацію дітей у дводенний строк з дня його прийняття повідомляє Уповноважений Верховної Ради з прав людини, Уповноважений Президента України з прав дитини і відповідні територіальні органи Національної соціальної сервісної служби. Тобто що тут? Тут саме наголошуємо на тому, що такої посади, як Уповноважений Президента України з прав дитини, її взагалі немає. Тобто термінологію теж потрібно уточнювати. А в порядку взагалі такого повідомлення не передбачено. І

взагалі, чи властива ця функція саме Уповноваженого Офісу Президента чи Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини?

Наступним пунктом, теж на мій погляд і на наш погляд, на погляд членів, хто вчора був присутній на підкомітеті, те, що сьогодні евакуйовані діти разом, пропонує автор, що евакуйовані діти разом з їх батьками, особами, які їх замінюють, або іншими законними представниками розміщуються в готелях, санаторіях, пансіонатах, будинках відпочинку, дитячих оздоровчих таборах та у придатних для проживання будівлях підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності. Плата за проживання та за житлово-комунальні послуги зазначених осіб протягом цього періоду не стягується, тобто не передбачено, який буде компенсаторний механізм, хто буде компенсувати ці витрати за саме комунальні отакі витрати.

Тому вчора на підкомітеті члени підкомітету, запрошені, в нас пропозиція така, пане голово, щоб все ж таки, враховуючи, що ми і не головний комітет, направити на доопрацювання, тому що зауваження, на мій погляд, суттєві і врешті решт врахувати наші зауваження, які я тільки що озвучила, там ще є низка зауважень. Тому ось така пропозиція.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, я хочу підкреслити, що ми детально проговорювали з Тетяною Василівною після підкомітету зміст закону і зауваження до нього. Ми не є супротивниками цього закону, ми вважаємо, що цей закон піднімає дуже серйозну проблематику, яку треба вирішувати. Ну і єдине, що позиція, наскільки я розумію, профільного підкомітету ну і моя особиста, після того, як я ознайомився з самим законом і з зауваженнями, вона полягає в тому, що дійсно для того, щоб він працював як найкращіше, значить, варто внести тільки пропозиції, які напрацьовані профільним підкомітетом, але ми принципово не проти цього закону. Ось те, що я хотів підкреслити.

А зараз безперечно в порядку піднятих рук, спочатку Микола Леонідович, а потім Володимир Михайлович. Будь ласка, Микола Леонідович Княжицький.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Отже законопроектом дійсно пропонується доповнити Закон України про правовий режим воєнного стану новою статтею 18, якою передбачити додаткові законодавчі гарантії евакуації дітей з зон, де ведуться бойові дії. Справді, як говорила колега Скрипка, на сьогодні порядок проведення евакуації в разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій затверджено постановою Кабінету Міністрів, яка цитувалась, від 30 жовтня 2013 року № 841 зі змінами, внесеними Постановою Кабінету Міністрів від 7 березня 2023 року № 29.

Але обов'язково хочу звернути вашу увагу на те, що постанова – це лише підзаконний нормативно-правовий акт, тоді як права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод, основні обов'язки громадянина визначаються виключно законами України. І це норма Конституції: пункт перший частини першої статті 92 Конституції України. Тому жодних сумнівів у тому, що необхідно це врегулювати законодавчо у мене немає. І саме законом мають визначатися основи правового регулювання евакуації дітей в умовах воєнного стану. Власне, це і пропонує зробити цей законопроект.

Ми читали зауваження до законопроекту, які надійшли від різних органів виконавчої влади. Частина з них була озвучена пані Скрипкою і з частиною з них я абсолютно погоджуюся, але повністю переконаний в тому, що всі ці зауваження можуть бути абсолютно спокійно враховані до другого читання, тому що те, що говорить пані Скрипка, це абсолютно поправки до другого читання, частина з яких є логічною і може бути врахована. Тут особливо немає що доопрацьовувати.

Ми в даному випадку не є головним комітетом. Ви бачите, що навіть ті закони наші, де ми є головним комітетом, вони, вибачте, в зал не виносяться, і комітетом до кінця не доводяться, хоча ми і створювали робочу групу щодо нашого Закону про гуманітарну деколонізацію, і Закон щодо заборони діяльності УПЦ в Україні не виносяться, інакше це, як, ну...

Я просив би підтримати цей проект за основу, оскільки ми не є головним комітетом, бо інакше це сприймати як просто політичний тиск проти нашої фракції, оскільки головним автором є співголова нашої фракції, ми не зможемо, бо немає жодних підстав не врегулювати це законодавчо. Очевидно, треба його виправити. І тут в словах підкомітету було дуже багато цінних правильних ідей, які обов'язково мають бути враховані другого читання.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, вже голова профільного підкомітету висловилася за те, щоб підтримати, можна підтримати за основу, бо дійсно доопрацювати між першим і другим читанням, я повністю голову профільного підкомітету в цьому підтримую.

Зараз Тетяна Василівна 2 слова, потім Володимир Михайлович, потім Павло Миколайович, а потім Ірина Сулова.

Будь ласка, Тетяно Василівно.

СКРИПКА Т.В. Миколо Леонідовичу, я дякую вам.

Дійсно, насправді я підтримую те, що ви сказали. Єдине, чому була фактично така пропозиція, тому що, перше, норми фактично продублювати постанову, але на сьогоднішній день, знаєте, якщо говорити відверто, то в принципі постанова працює і евакуація здійснюється. Я розумію, що закон це вищий юридичний документ, але у нас на підкомітеті вчора і вже, я скажу, більше ніж пів року точиться ось така не те щоб дискусія, а точиться шлях,

ми всі шукаємо вихід із ситуації, той алгоритм дій в ситуації, коли батьки дитини відмовляються від обов'язкової евакуації дітей.

Тому ось якщо ваша фракція звертає увагу на такі, скажімо, важкі питання, то з радістю, скажімо, пропозиції будемо очікувати від вас саме от як діяти в цій ситуації. Тому що наразі все фахове експертне середовище стоїть перед дуже великим викликом саме як діяти і як розробити такий алгоритм дій, щоб батьки, які відмовляються від обов'язкової евакуації дітей, змусити їх і в правовому полі це зробити. Тому дякую також автору за ініціативу, але врешті погоджуюся саме, можливо їх взяти за основу, доопрацювати, зауважень багато, звісно, тому краще працювати, знаєте, по суті над змістом тих проблем, які є на сьогоднішній день, ніж дублювати ті норми, які в принципі працюють. І ми ж теж дивилися на постанову, як вона запрацює і чи запрацює вона і тепер дійсно вносити зміни в закони для того, щоб воно було врегульовано.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Мені здається, що тут немає жодних проблем.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я коротко дуже відреагую, Микито Руслановичу, з вашого дозволу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Миколо Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Хочу подякувати пані Тетяні. Вона абсолютно слушно говорить. І готовий повністю з вами доопрацювати і відповідно до законодавчих механізмів удосконалити цей проект і відповідно до вашого досвіду, тому що справді глибоко шаную все, що ви робите.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я хочу сказати, що частина з пропозицій вже готова. Ну безперечно його треба буде по 116-й, першій частині, розглядати, бо там треба буде ще певні речі доопрацювати, про які зараз казала Тетяна Василівна. Я думаю, що не будемо скорочувати терміни, щоб мати нормальний час для того, щоб внести поправки і все зробити. Хоча ми й не головний комітет, але проблема, яка піднімається Іриною Володимирівною і іншими колегами-підписантами цього законопроекту, вона нас прямо стосується. І це наша відповідальність. Я вітаю бажання всіх колег долучитися і зробити дійсно разом з профільним комітетом якісний текст.

Володимир Михайлович В'ятрович. Потім Павло Миколайович Сушко. Потім Ірина Суслова.

Будь ласка, Володимире Михайловичу, тобі слово.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Насправді це не перший випадок, я впевнений, і не останній випадок, коли ми розуміємо недостатність якихось підзаконних актів, через це виникає потреба формулювати ті чи інші, вирішення тих чи інших проблем вже на законодавчому рівні. Я думаю, саме конкретні якісь приклади недосконалості підзаконних актів якраз і спонукало авторів взятися за цей законопроект.

Дякую Тетяні справді за ретельний аналіз цього законопроекту, але ми бачимо, що по суті всі пропозиції стосуються не ключових положень законопроекту, не головного змісту ідей, а дуже конкретних способів реалізації. Тому я впевнений, що є всі підстави рекомендувати ухвалити в першому ж читанні для того, щоб для другого читання справді врахувати ці дуже слушні зауваження, які були озвучені нашою шановною головою підкомітету. Тому просив би все-таки підтримати в першому читанні.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Володимире Михайловичу.

Будь ласка, Павле Миколайовичу.

СУШКО П.М. Дякую, Микито Руслановичу.

Вітаю, шановні колеги! Я хотів би, щоб у питаннях, які стосуються дітей, особливо під час війни все ж таки вносилися одразу опрацьовані повністю законопроекти. Ми бачимо, що це дуже чутливо і важливо. Я би хотів підтримати Тетяну Василівну з цього питання. Закон правильний, і звичайно його треба приймати, але треба доопрацювати. І ще раз підкреслюю, що питання, які стосуються дітей саме, коли ми приймемо закон якимось чином не врегульований в першому читанні, тобто ми погоджуємося зі всім тим, що там написано.

Тому, підкреслюю ще раз, що наш комітет є прикладом співпраці всіх політичних сил, і жодного разу у нас не було і немає тут ніякого політичного підтексту – ви це все відчуваєте, знаєте і бачите. Тому я не хотів би, щоб це сприймалося, ніби це законопроекти нашої політичної сили. Все, що стосується дітей – тут немає партій, ми всі одна команда, всі ми батьки для цих дітей.

Тому я підтримую Тетяну Василівну і з радістю включуся в процес доопрацювання, щоб він вийшов таким, яким має бути.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Павле Миколайовичу.

Будь ласка, пані Ірино.

СУСЛОВА І.М. Шановний головуєчий, шановні народні депутати, Ірина Сусллова, представниця Уповноваженого з прав людини. Уповноважений з прав людини підтримує проект акту, але за умови його доопрацювання і врахування зауважень, які нами були надіслані. Багато з яких вже щойно пролунали, але я хочу сфокусувати увагу буквально на

декількох. В першу чергу це обов'язкова евакуація не дорівнює примусовій евакуації, це те на чому ми вчора наголошували, обговорювали це питання на підкомітеті з пані Тетяною. Важливо, що немає жодних правових наслідків відмови евакуації, тут важливо так само це питання врегулювати, ну і звісно не ускладнювати процедуру здійснення евакуації, а зробити її максимально спрощеною, тому що даним текстом законопроекту запропонована трохи ускладнена процедура і ускладнена процедура проведення такої обов'язкової евакуації.

І загалом Офіс Уповноваженого з прав людини готовий долучатись до напрацювання і до доопрацювання тексту законопроекту. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую дуже, пані Ірино.

Пані Єлізавета Богуцька. Пані Лізо, будь ласка.

БОГУЦЬКА Є.П. Дякую.

Вчора на підкомітеті я сказала свою думку, що вважаю, що нам все ж таки треба на перше читання на доопрацювання ще відправити, тому що якщо ми не знаємо механізмів, як це буде все проводитись, і згодна з Пашею, згодна з Тетяною, що головне не нашкодити дитині, тому що, як кажуть, "благими намереннями дорога в ад устилається". Тобто треба спочатку точно розуміти як це буде відбуватись, а не робити "ведмежу послугу" потім тому Кабінету Міністрів, який буде цю дорожню карту розробляти і, скажімо, відноситись до народних депутатів як до популістів. Тому давайте краще доопрацюємо і потім вже будемо приймати і фахово, мені здається, це не виправити. Це треба розуміти, що ми приймаємо в першому читанні.

Дякую. Я, мабуть, утримаюсь від прийняття в першому читанні цього закону.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Єлізавето.

Колеги, ну в принципі всі висловились. Я тоді ставлю на голосування пропозицію, яка надійшла від голови профільного підкомітету, а саме: рекомендувати прийняти законопроект № 9207 за основу з доопрацюванням згідно статті 116, частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України і не скорочувати терміни для подачі поправок. От в такій редакції прошу підтримати це рішення. Хто за?

Потураєв – за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався?

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – утрималася.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Єлизавета. Зарахували.

Дякую, колеги.

Рішення прийнято.

Колеги, нагадую, що наступний пункт ми зняли з розгляду. Переходимо одразу до пункту 6, який у нас зараз... Це буде не 6-й, не буду

зараз під протокол рахувати, переходимо до наступного пункту порядку денного переходимо.

Це проект Закону про внесення змін до Закону України "Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю" щодо посилення соціального захисту осіб, які здійснюють догляд дитини з інвалідністю (реєстр. № 9160).

Слово передаю голові профільного підкомітету.

СКРИПКА Т.В. Ми даний законопроект вчора швиденько розглянули, тому що, в принципі, даний законопроект, сама ініціатива щодо підвищення рівня соціального захисту дітей з інвалідністю заслуговує на увагу, особливо в умовах постійного зростання витрат на виховання і утримання дітей, і всі, хто надіслав свої висновки до комітету все ж врешті підтримують даний законопроект.

Що пропонується? Пропонується внести зміни до статті 3 Закону України "Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю", яким пропонується підвищити вдвічі розмір надбавки на догляд за дитиною з інвалідністю, крім підгрупи А, з 50 відсотків до 100 відсотків прожиткового мінімуму для дітей відповідного віку.

Ще раз наголошую, що всі висновки, які надійшли до комітету, вони позитивні. Єдине, що, звісно, Міністерство фінансів не підтримує законопроект. І вчора пані Ірина Сулова також висловила свою позицію, що не вказано джерело, де, за рахунок чого буде відбуватися фінансування, але все ж таки враховуючи зауваження і пропозиції, які надійшли до законопроекту, все ж таки, пане голову, я би просила прийняти законопроект за основу, тим паче ми не головний комітет, тому що ініціатива дійсно необхідна в умовах сьогодення.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, є зауваження проти такої пропозиції профільного підкомітету?

Якщо немає, тоді ставлю на голосування пропозицію: підтримати законопроект (реєстраційний номер 9160)...

СУШКО П.М. Міністерство соціальної політики руку тягне.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, будь ласка, пані Дар'є.

МАРЧАК Д.М. Колеги, вітаю! Дуже дякую.

Ми також підтримуємо цей проект закону, але, якщо можна, ми все ж таки просили, щоб він ішов в парі зі змінами до Закону до державного бюджету, тому що реалізація цього законопроекту буде передбачати витрати в цьому році щонайменше 900 мільйонів гривень. У нас цих грошей немає. Відповідно якщо ми просто ухвалимо цей проект закону, але не внесемо зміни до державного бюджету, реалізувати ми його не зможемо і просто будуть такі невиправдані очікування з боку громадян. Або ми тоді будемо розуміти всі разом, що ми будемо закладати видатки на збільшення допомоги на дітей з інвалідністю вже на 2024 рік, і буде така внутрішня згода про те, що збільшення буде цих витрат з такої допомоги лише з 2024 року.

Дякую дуже.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Дарино Миколаївно.

Колеги, отже, якщо немає зауважень, то прошу підтримати пропозицію профільного підкомітету, а саме підтримати за основу законопроект (реєстраційний номер 9160) про внесення змін до Закону України "Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з

інвалідністю" щодо посилення соціального захисту осіб, які здійснюють догляд дитини з інвалідністю.

СУШКО П.М. Микито Руслановичу, можна секундочку уточнити?

ПОТУРАЄВ М.Р. Звичайно, звичайно, Павле Миколайовичу, будь ласка.

СУШКО П.М. Ми розглядаємо саме цю пропозицію зараз? Не в парі з чимось, а конкретно ось цю пропозицію, так?

ПОТУРАЄВ М.Р. Окремо, звичайно. Як в парі? В парі - ні.

СУШКО П.М. Тільки цей законопроект. І за нього голосуємо. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так.

Отже, колеги, хто за те, щоб підтримати за основу 9160, прошу голосувати.

Потураєв - за.

ФЕДИНА С.Р. Федина - за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька - за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук - за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко - за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький - за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін - за.

СУШКО П.М. Сушко - за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях - за.

БОЖКОВ О.В. Божков - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Рішення прийняте було одногolosно.

Наступний законопроект в нашому порядку денному це законопроект номер 9042 про внесення змін, так, і він іде у нас якраз в парі, бо є до нього альтернативний 9042-1, це Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо надання статусу дитина війни та пільг дітям, які проживали в районах проведення воєнних (бойових) дій у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації або на лінії розмежування.

У нас 9042 основний, авторства народного депутата Мороза та інших колег народних депутатів. А альтернативний - 9042-1 авторства нашої колеги, голови профільного комітету народної депутатки Галини Миколаївни Третьякової і... Галина Миколаївна одна. Дякую, Галино Миколаївно. Не часто у нас.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Він дуже швидко готувався. Я перепрошую, що я взяла слово. Він дуже швидко готувався і ми за два тижні ледь встигли його написати і вносили саме в останній момент. Тому він був відкритий, але, здається, не так багато, декілька годин, навіть одна чи півтори години, для того щоб підписати. І це було вже під ніч. Тому вносила отак. Якщо можна, я прокоментую свій альтернативний. Якщо немає пана Мороза.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так. А ми зараз, Галино Миколаївно, я як завжди передам ведення Тетяні Василівні, вона скаже свою думку як голова профільного підкомітету. А потім, звичайно, як одній з авторок і вам слово, безперечно.

СКРИПКА Т.В. Дякую, пане голово. Ну, не буду зараз забирати багато часу, ми дійсно обговорили дуже суттєво ці два законопроекти вчора на підкомітеті. І перше, що дійсно законопроект 9042 на переконання всіх членів нашого профільного підкомітету ми будемо рекомендувати направити на доопрацювання, тому що ми вважаємо, що недоцільно вносити зміни і порівнювати дітей сьогодні, яким до 18 років, із статусом дітей війни повнолітніх осіб. Тому це коротенько щодо даного законопроекту. І колеги всі в курсі.

А по другому законопроекту 9042-1 Галина Миколаївна нехай... Будь ласка, Галино Миколаївно, ви як автор коротенько.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Галино Миколаївно, вам слово.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Дякую. Але тема, яку підняв пан Мороз, вона дуже важлива і саме тому ми сіли за підготовку з моїми юристами альтернативного законопроекту. Власне, автор основного законопроекту хоче прирівняти до, у нас є термін такий і категорія "дітей війни", він хоче прирівняти в тому числі і дітей, які зараз отримали якусь шкоду від російської агресії. І саме тому, що сьогодні діти війни, вони вже не діти давно, вони вже особи, яким за 70 років і старше відповідно, Друга світова війна, вона вже давно відбулася, і діти тієї війни, і наші діти, вона мусять отримувати різний комплекс допомоги.

А ще було таке основне завдання, яке простежується вже в двох законопроектах, 7353, який вже підписав Президент, це намагання покласти шкоду, яку нанесла нам Російська Федерація, шкоду життю та здоров'ю

людям і дорослим особистостям, і дітям потім на регрес до Російської Федерації. І от для того щоб створити в Україні окремий реєстр щодо такої шкоди, потрібно було виокремити категорії дітей, які отримали найбільшу шкоду. Але й не тільки шкоду здоров'ю і життю, але і психологічну шкоду в зв'язку з тим, що у нас були й елементи насильства над дітьми, які виражалися в депортації дітей, в насильницьких діях над дітьми, які, власне, можна прирівняти і до торгівлі дітьми.

Я думаю, що належну кваліфікацію надасть прокуратура України. Водночас для того щоб для цих дітей надати саме комплекс піклування з боку держави і був направлений цей законопроект і водночас виокремити в окрему категорію "витрати", які можна буде покласти на механізм регресу до Російської Федерації. Тому законопроект виокремлює цю категорію дітей і, власне, робить комплекс піклування залежно від шкоди, а саме це такі піклування: психологічні, медичні, педагогічні, реабілітаційні, соціальні послуги. Компенсація за шкоду життю і здоров'ю, безперечно. Ще раз хочу наголосити, що це саме компенсація, це не відшкодування, тому що відшкодування, воно чітко розраховує, який розмір шкоди було нанесено. Наша держава бере за цих дітей наразі саме компенсацію, виплату первинної допомоги, яку потім можуть покласти на відшкодування як батьки, як сама дитина, якщо вона стане дорослою за час таких регресів до Російської Федерації, так і наш державний бюджет, а також матеріальна підтримка таким дітям і послуги з оздоровлення та відпочинку, в першу чергу які мають увійти до протоколу зустрічей депортованих дітей. Ми зробили окремий протокол зустрічей військовополонених і відповідно оздоровлення зачіпає в моєму законопроекті саме тільки протокол зустрічі депортованих дітей.

Законопроектом пропонується саме зробити комплекс піклування в залежності від конкретної дитини і від конкретних необхідних послуг та піклування, які потрібні такій дитині, і означена мета, для того, щоб дитина

була повернута в соціум, в неї були установлені соціальні зв'язки, поновлені, якщо вони були розірвані, в моєму прикладі, наприклад, в разі депортації і адаптації такої дитини до нових умов життя, бо швидше за все це було пов'язано з переїздом, з релокацією родини і таке інше.

Пропонується визначити систему заходів для підтримки таких дітей, а саме: дітей-сиріт, відповідно до яких до Конституції ми опікуватись маємо як держава, позбавлених батьківського піклування, діти, які втратили годувальників, внутрішньо переміщені діти, які входять до складу родин внутрішньо переміщених осіб, захист від усіх форм насильства, захист від незаконного переміщення, вивезення та повернення дітей з-за кордону, викрадення, торгівля дітьми тощо і виплати компенсації за шкоду, ще раз наголошую на цьому, покладається механізм регресу на Російську Федерацію. І саме для того, систематизувати ці виплати на дітей і можливість мати виставити регрес до Російської Федерації, вони скодифіковані в один закон. І була обмежена рамками саме альтернативного законопроекту, тому що саме основний законопроект задав мені шлях. Якщо нам потрібно буде розширювати цей законопроект на інші або категорії дітей або на інше надання комплексної допомоги, я думаю, ми це будемо робити вже наразі з вашим комітетом особисто.

Ну і ще як завжди, обіцяю, ви знаєте як працює наш комітет на друге читання з законопроектами, будуть доступи всім. Я думаю, що і пан Володимир В'ятрович знає, що буде доступ для всіх, хто може зробити це. І будемо знаходити спільну мову з Міністерством фінансів, тому що всі ці дії мусять бути підкріплені відповідно бюджетним фінансуванням. Тому прошу підтримати. І ще хочу сказати, що наразі у Верховній Раді немає законопроектів якихось інших, які регулюють основи соціальної підтримки дітей, постраждалих внаслідок саме повномасштабної збройної агресії Російської Федерації.

Тому прошу його підтримати, розуміючи і те, що до нього будуть технічні правки саме тому, що підготовка законопроектів наразі під час війни носить дуже швидкий характер. Ми пройшлися в нашому комітеті по багатьох законах, їх потрібно приймати швидко, тому що діти не чекають, а вже на друге читання, я думаю, що це буде такий комплексний законопроект, який буде для всієї Верховної Ради її надбанням, саме для Верховної Ради цього скликання.

Дякую. Доповідь закінчила.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Галино Миколаївно.

Ну дивіться, по-перше, у нас, у профільного комітету, є серйозні зауваження. Ми так розуміємо, що згідно рішення вашого комітету ви там обмежили застосування 116-ї статті, чим поставили, наприклад, нас там в не дуже зручне становище. Ну і в ситуації з тими зауваженнями, які є у нашого профільного підкомітету, то мені здається, що оптимальним виходом було б взагалі зробити "дешку", оскільки у вас є основний і альтернативний, але тут у Тетяни Василівни є, наскільки я розумію, більш навіть компромісна пропозиція, тому слово Тетяні Василівні передаю. Зараз вона трохи спробує певні принципові речі з'ясувати.

СКРИПКА Т.В. Так, дійсно, дякую, Галино Миколаївно. І вчора на підкомітеті ми майже, звісно, що всі зауваження, які у нас були, ми не встигли їх обговорити, тому що їх надто багато, але, як на мене, то навіть із самої назви законопроекту, те, що врегулювати питання щодо дитини, яка постраждала внаслідок повномасштабної збройної агресії, тобто цей законопроект не поширюється на дітей, які постраждали від збройної агресії саме от з 2014 року. Я просто би, Галино Миколаївно, ви тільки що озвучили, що ви готові там повертатися, доопрацьовувати, скажіть, будь ласка, якщо ми за основу візьмемо статус дитини із Закону про охорону дитинства,

дитина, яка постраждала внаслідок військового конфлікту і збройної агресії, аби врегулювати в категорію дітей саме дітей із 2014 року до вже і враховуючи на сьогодні повномасштабне вторгнення ми можемо, тому що в принципі, як зазначив пан голова, що по 116-й статті ми вже іти не можемо.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Ну, по-перше, мені потрібен висновок вашого комітету. Якщо потрібно переглянути наш і, наприклад, застосувати 116-у, то користуючись вашим висновком ми можемо переглянути це рішення. Хоча цей законопроект стоїть на порядку денному, але ми ще встигаємо переглянути рішення і застосувати 116-у, але потрібно в яких обсягах? Ви знаєте, що 116-а застосовується, чітко ми випикуємо, наприклад, щоб розповсюдити цю тематику на закон такий-то і його врегулювати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так саме про що Тетяна Василівна і каже, Галина Миколаївна.

СКРИПКА Т.В. Так. Тому що тут важливо...

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Давайте зараз ми це використаємо в рішенні вашого комітету і напишемо, що використати 116-у статтю. Ми на підставі вашого рішення змінимо наш, у нас завтра буде засідання комітету на 13-у. Мало бути на 11-у, але через наші фракційні речі ми перенесли на 13-у.

СКРИПКА Т.В. Галино Миколаївно, дякую. Є ще декілька таких теж принципових моментів, на які би саме ось в частині компенсації, про ту, яку ви говорили, що не визначено орган, який відповідати буде за цей розмір компенсації, ну тобто фактично хто буде статусу надавати. Ну отакі, знаєте, критичні моменти, на наш погляд, тому що ми ж вчора вже говорили, що більшість норм – це все зібрано з інших законопроектів, тому ми сьогодні

будемо намагатися підготувати наші пропозиції. Ну і якщо врешті-решт ми тут знайшли спільну мову і дійсно ви переглянете на своєму засіданні свій висновок, щоб ми змогли скористатися вже потім статтею 116, ну, в принципі, можна рекомендувати його за основу.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я перепрошую...

ПОТУРАЄВ М.Р. Володимире Михайловичу, з твого дозволу. Просто давай в порядку знову-таки піднятих рук.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я хочу з'ясувати просто, я заплутався. Ми зараз обговорюємо альтернативний чи основний?

ПОТУРАЄВ М.Р. Альтернативний.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ок.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павло Миколайовичу, будь ласка, тобі слово.

СУШКО П.М. Дякую, Микито Руслановичу.

Ну, знову така ситуація, коли йде сортировка дітей. Розумію, що команда автора законопроекту мала правильну ідею підтримати дітей, що постраждали внаслідок дій Російської Федерації, але, на жаль, спосіб обраний не зовсім вірний. Можливо тому, що і наш комітет не був долучений до опрацювання цього закону, наш комітет є профільним комітетом, зазначу. Тому вийшло так, що, з одного боку, його положення входять в суперечності з діючим законодавством у сфері захисту дітей, а ще більше він звужує права дітей та, що найстрашніше, це дискримінує їх.

Так, наприклад, стаття 7-а пропонує забезпечити безкоштовним харчуванням дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних та спеціальних класах. І знову у нас простежується політика Мінсоцу щодо негативного відношення до спеціальних шкіл. Тобто за цим законом дитина, що навчається в спецшколі або в навчально-реабілітаційному центрі, не буде мати право на безкоштовне харчування. Якщо чесно, це вже ну просто набридло.

Я розумію, чому з'являється така дискримінація дітей з особливими освітніми потребами. Ну тому, напевно, що, може, це позиція міністра, яка в кулуарах мені сказала (дослівно кажу вам, шановні колеги): "Мені плювати на спецшколи". І ось цей закон підтверджує цю позицію міністра соціальної політики. Хочу відмітити, що позиція МОН також про те, що Закон погіршує соціальний захист дітей. Тобто зараз вони мають більше пільг. Також хочу погодитися з позицією ГНЕУ, що у нас є базовий закон щодо захисту дітей про охорону дитинства. І реалізувати ідею можна було, додавши до нього буквально одну статтю, а не писати цілий закон, який по суті нічого нового дітям не дає.

Щодо створення якогось нового реєстру. У нас вже ЄІАС "Діти", де вже міститься більшість подібної інформації, потрібної інформації. Навіщо плодити ці реєстри? В нас Мінсоц з Е-діти не може ладу надати, що не всі громади підключені до ЄІАС "Діти", а тут буде ще один новий реєстр. Тому, на мою думку, закон не захищає дітей, які є потерпілі, ми вже про це сказали, з 2014 року від дій Російської Федерації з 2014 року до 24 лютого 2022 року. В нас Е-діти прописані в Законі про охорону дитинства і все це треба синхронізувати, то я пропоную повернути цей законопроект на доопрацювання. Ну якщо це все, що ми озвучили, буде виправлено до першого читання, ну тоді вже треба вирішувати.

Ще раз підкреслю, що набридла позиція Мінсоцу дискримінація спеціальних шкіл, дітей, не спеціальних шкіл, а дітей, які навчаються в

спеціальних школах. Чому в нас знову розділяють інклюзію, а забувають про тих дітей, які не чують тотально, незрячі, що вони, мають залишитись без харчування?

Дякую. В мене все.

ПОТУРАЄВ М.Р Дякую, Павле Миколайовичу.

Так, я бачу піднята рука в Марії Володимирівни Карчевич, це заступниця міністра охорони здоров'я України з питань цифрового розвитку. Правильно я так розумію.

КАРЧЕВИЧ М.В. Так, вітаю всіх.

Я також хочу зі сторони Міністерства охорони здоров'я прокоментувати по двох проектах. В цілому дещо розділяємо ті коментарі, які вже були озвучені, перш за все, що в термінології та узгодженості з Законом про охорону дитинства.

Щодо законопроекту 9042, також додам з приводу впровадження норми щодо психологічної допомоги для дітей дошкільного та шкільного віку. На сьогодні надання психологічної допомоги врегульовано програмою медичних гарантій, в рамках якої функціонує 3 пакети. Відповідно потрібно зрозуміти чи тут мова іде про якісь окремі додаткові ресурси і психологічну допомогу в освітньому секторі чи це просто дублювання того, що вже впроваджено.

З приводу законопроекту 9042-1, також хочу прокоментувати, що з нашої сторони надані коментарі, перш за все потрібно визначити, що таке термін "постраждалий", наприклад, чи входить туди фізичне насильство, психологічне насильство, утримання незаконно в полоні, моральне насильство, тобто що включається в термін "постраждалий".

Наступний коментар. Також погоджуємось, що варто охопити термін і до 24 лютого, до початку повномасштабного вторгнення, оскільки також це певна категорія дітей, про яких потрібно також турбуватись.

Далі, наступне. В нас надані коментарі, що є багато термінів, які не відповідають чинному законодавству, наприклад, Закону про психіатричну допомогу, Закону про реабілітацію, наприклад, немає такої термінології як ментальні травми, медикаменти, технічні засоби корекції, гармонізація фізичних процесів, фізичне обмеження, тобто ці всі норми термінології потрібно привести у відповідність до чинних законів. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, будь ласка.

СУШКО П.М. Ще раз підтверджує і МОЗ про необхідність доопрацювання цього законопроекту. Просто, ну дивіться, коли мова іде про дітей, не можна там поспішати, одна людина там має напрацювати цілий закон, який буде стосуватись тисячі, десятків тисяч, мільйонів дітей і тим більше, що незрозуміло як там 116 стаття це виправить. Дивіться, в нас ці норми, які прописані в цьому законопроекті, вони вже є в діючому законодавстві. А якщо ми нові трактовки робимо, то просто щось відкидаємо, тобто звужуємо те що є і закон по суті погіршує тоді права дітей. Тому я все ж таки пропоную направити на доопрацювання, щоб було таке рішення комітету. А якщо з таким нашим рішенням, щоб направити на доопрацювання буде виправлено до першого читання 116-ю статтею, ми будемо бачити, що виправлено, то ми тоді підтримаємо в залі перше читання. Але на сьогодні я вважаю, що треба відправити на доопрацювання.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Павло Миколайович.

Так, я бачу Ірина Миколаївна Сулова підняла руку. Будь ласка.

СУСЛОВА І.М. Дякую, шановний головуючий. Уповноважений Верховної Ради України підтримує даний текст законопроекту, але вбачає, що він потребує доопрацювання і врахування тих пропозицій, які були озвучені і нами додатково надіслані. На декількох з них хочу зупинитися.

Наприклад, у законопроекті визначено, що до дітей, які постраждали внаслідок повномасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України належать діти – громадяни України, які в період дії воєнного стану перебували у стані внутріутробного розвитку, після їх народження. В той самий час не враховані діти, які постраждали внаслідок вторгнення, починаючи з 2014 року. Тобто це потребує так само уточнення. Виходячи з такого формулювання, кожний ще ненароджений малюк, якого виношує вагітна жінка в період воєнного стану, є апріорі постраждалим. Ну, тут виникає багато запитань і можуть бути різні трактовки, так би мовити.

Перелік заходів щодо соціальної підтримки дітей, зокрема дітей з інвалідністю, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та внутрішньо переміщених дітей. Хочу нагадати, що в українському законодавстві немає такої дефініції, як внутрішньо переміщені діти. І її або потрібно вводити на рівні законодавства, або потрібно це визначення замінити. Разом з тим чинним законодавством не визначено такої категорії, як внутрішньо переміщені діти, як я зазначила, і тут так само зазначено, що є запобігання незаконному переміщенню, вивезенню та поверненню таких дітей з-за кордону, викраденню або торгівлі дітьми. І тут слід замінити слова "поверненню", зазначити слово "утримання". Ну тобто є дуже багато...

Тому ми би підтримували Тетяну Василівну, щоб створити робочу групу і повністю переписувати законопроект. Справді, ми готові включитись в даний процес, або законопроект потребує дуже суттєвого доопрацювання з врахуванням всіх тих пропозицій, які були озвучені та додатково нами направлені.

Дякую за увагу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Ну тут же справа яка? Ми ж не є профільним комітетом, тому робочу групу, якщо Галина Миколаївна створить, якщо ми підтримаємо, то тоді ми всі там долучимось. А так...

СУШКО П.М. Вона необхідна в будь-якому випадку, Микито Руслановичу. Ця робоча група, вона необхідна в будь-якому випадку з будь-якого рішення: або доопрацювання, або 116-а стаття, і так і так потрібно буде підключатись.

ПОТУРАЄВ М.Р. Згоден, Павле Миколайовичу, абсолютно ви праві, абсолютно, 100 відсотків.

Так, значить, у нас пані Тетяна Калита, заступниця міністра у справах ветеранів України. Будь ласка, пані Тетяно.

КАЛИТА Т.В. Доброго дня, колеги. Вже дійсно багато, що було озвучено. Ми в свою чергу від Міністерства в справах ветеранів надали пропозиції до проекту Закону України 9042-1, якщо говоримо про нього як про основний. В цьому випадку те, що ми загалом дали узагальнений висновок, що не підтримується, і якщо говорити вже більш конкретно, частина вже була озвучена, не буду повторюватись, але про те, що обов'язково з нашої позиції має бути – це врахування відповідно до інших законів України в цьому випадку по категорії дітей, це мають бути і відповідні зміни або врахування, що вже зазначили, Закон України про охорону дитинства, як вже було сказано, Закон України про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, Закон України про реабілітацію осіб з

інвалідністю в Україні, Закон України про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні, Закон України про соціальні послуги, Закон України про оздоровлення та відпочинок дітей, Закон України про професійну (професійно-технічну) освіту, Закон України про вищу освіту, Закон України про фахову передвищу освіту. Тобто ці всі будь-яким тим чи іншим шляхом перетинаються і мають до цього дотичність.

Окрім того, ми також зауважили, прошу на це звернути увагу, що все ж таки потребує врегулювання питання визначення документу, яким буде підтверджуватись статус дитини, яка постраждала внаслідок повномасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України, якщо звісно є потреба.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую дуже.

Пані Дарина Марчак, перша заступниця Міністра соціальної політики України. Будь ласка, пані Дарино.

МАРЧАК Д.М. Вітаю, колеги.

Дякую за озвучені зауваження попередніми колегами. З низкою з них ми погоджуємось, зокрема в частині того, що треба розширити периметр по часу на 2014 рік. Але, на наш погляд, це можна зараз зробити і без 116-ї статті. По узгодженню з іншими проектами законів, тут потрібно все ж таки, на наш погляд, визначити завдання.

От ми не погоджуємося з Тетяною Калитою з Мінвету в частині того, що давати окремий статус. В чому ми погоджуємося з діючою запропонованою редакцією проекту закону, це те, що у нас все ж таки кожна дитина, яка постраждала від війни, вона має свою конкретну шкоду: хтось втратив батьків, хтось втратив здоров'я, хтось втратив домівку, хтось отримав психологічну травму через те, що побачив, як гинуть люди поруч. І ми не

можемо на кожний з цих окремих випадків підходити абсолютно однаково – давайте всім просто дамо статус. Ключове, от ідея, яка є в проекті закону, яку ми дуже підтримуємо, це те, що має робитися оцінка того, яка є шкода для дитини, і така кастомізована індивідуальна підтримка по тому, як долати оцю шкоду.

Але я в цілому підтримую необхідність доопрацювання законопроекту. На наш погляд, там ті зауваження, які у нас є, можна доопрацювати до другого читання.

Дякую за увагу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тетяна Василівна. Потім Павло Миколайович.

Будь ласка, Тетяно Василівно.

СКРИПКА Т.В. Дякую, пані Дарино, за вашу позицію.

Єдине, що, дивіться, ті аргументи, які озвучили щойно, на мій погляд, абсолютно непереконливі, тому що тут дійсно всі, хто надіслав на наш запит висновки, ми отримали негативні висновки в частині того, що законопроект потребує доопрацювання.

Наразі ідею, саму ідею законопроекту ми дійсно підтримуємо і вона надважлива і надскладна, і вона потребує дуже суттєвого відпрацювання кожного пункту, кожної норми даного законопроекту.

Тому ми і пропонуємо зараз, я зокрема пропоную, щоб ми повернулися все ж таки до перегляду цього законопроекту в основному профільному комітеті, аби ми змогли застосувати 116-у статтю і врешті виписати якісний і з тією самою ідеєю, про яку ми всі тут, яка нас усіх об'єднує, якісний законопроект.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Павло Миколайовичу.

СУШКО П.М. Дякую. Бачу, що Мінсоц також долучався до написання цього законопроекту, тому що так комунікує правильно, знаючи норми ці. Питання: що зараз заважає Мінсоцу підтримувати дітей? Це перше. Друге: чому забули просто в такому питанні дітей, які навчаються в спеціальних школах? Друге питання. А третє, основне, напевно, питання. Є система ЄІАС "Діти". Сьогодні вже вносяться постраждалі діти в систему ЄІАС "Діти". Буде дублювання цієї системи? Це три питання у мене такі.

Дякую.

МАРЧАК Д.М. Можна відповісти, пане Микито?

ПОТУРАЄВ М.Р. Галина Миколаївна і будемо переходити до прийняття рішення, бо...

СУШКО П.М. Микито Руслановичу, я хочу почути відповідь.

ПОТУРАЄВ М.Р. А, відповідь?

СУШКО П.М. Так.

ПОТУРАЄВ М.Р. Вибачте, Павло Миколайовичу. Тоді пані Дарина (так?) відповість Павлу Миколайовичу, а потім Галина Миколаївна. Будь ласка, пані Дарино.

МАРЧАК Д.М. Пане Павло, я вичитую всі законопроекти, на які міністерство дає позицію. Жодна позиція по законопроектах, яка іде з моєю візою, не проходить на автоматі. Тому я знаю всі позиції по всіх законопроектах. Це перше.

По ЄІАС "Діти". Ну ви знаєте, я думаю, не гірше за мене, що ця система будувалася вже більше 10 років тому, вона є застарілою, вона є складною для того, щоб її модернізувати. І наразі ми працюємо над побудовою Єдиної інформаційної системи соціальної сфери, в якій, зокрема, будуть оновлені модулі і по дітях всіх статусних, і по людях з інвалідністю, але це предмет для окремої дискусії.

По реєстру. Це є питання, яке зараз активно обговорюється різними учасниками і також тут потрібно буде доопрацьовувати. Ми з Галиною Миколаївною говорили по цьому. У Галини Миколаївни були свої пропозиції, які вже неодноразово обговорювалися, і на бюджетному комітеті зокрема, по цьому реєстру. У нас в уряді є свої пропозиції, у Мінсоцу. Мінюст зараз опрацьовує Міжнародний реєстр постраждалих. Тому в частині того, яким має бути цей реєстр, як він має функціонувати, то справді треба буде ще подумати до другого читання чи під час доопрацювання зараз до першого читання.

На які ще питання я мала вам відповісти?

СУШКО П.М. Чому дискримінують дітей за способом навчання? От інклюзії, там включені діти, а спеціальні школи забули також.

МАРЧАК Д.М. Я думаю, що це питання можна доопрацювати...

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. А можна я відповім? Це до мене питання як до автора. Це моя, може, помилка, може, не помилка.

Я, по-перше, хочу сказати, що висновки не негативні. Ну тобто я б поділяла все ж таки негативний висновок і висновок, де пропонують доопрацьовувати. І це нормально, коли законопроект доопрацьовується, особливо коли він створюється настільки швидко, як наразі створюються закони. Тому я б не казала, що негативні. І Уповноважена виступала, сказала,

що вони підтримують ідею, і ви всі кажете про те, що такі закони мусять бути. І тому, як зазначив пан голова вашого комітету, пан Микита, відповідно у нас два шляхи: або підтримувати цей законопроект і враховувати пропозиції вашого комітету - 116-у і доопрацьовувати, або другий варіант - це направляти на доопрацювання. І тоді я не знаю, коли ми зможемо доопрацьовувати, навантаження наразі на всіх доволі високе. І на мій погляд, взагалі відправка законопроекту в робочі групи це означає поставити на ньому хрест. Я б не хотіла, щоб на цій тематиці ставився хрест саме тому, що і питання створення реєстру, який був би дзеркальний до гаагівського, воно нагальне і це потрібно робити. І тому, щоб ті пропозиції, які... *(Шум у залі)*

Тепер я хочу відповісти пану Павлу з приводу харчування дітей. Ну, по-перше, це не Мінсоц, це моя була пропозиція. І вона базувалася на чому? Я вважаю, що, на мій погляд, харчування дітей в інституційних закладах, в інтернатних закладах, воно фінансується автоматично разом з фінансуванням всього закладу. Ну не може інтернат, який бере дитину на утримання цілодобове або впродовж світового дня або за іншою формою, він не може передбачати фінансування цього інтернату, він не може не передбачити харчування як таке. Водночас харчування у школах або в інших системах, воно там відокремлене, може включатися, може не включатися.

Тому в мене як у економіста була така розкладка, якщо дійсно, може я не володію там всією інформацією, і інституційні системи утримання дітей не містять в своїх бюджетах витрати в тому числі на харчування, а вони йдуть окремо, то давайте тоді це доповнюємо. Але в мене була саме така логіка, коли виписувалися ці речі.

Тому я хочу ще раз повернутися, тому що голова підкомітету весь час наголошує, що висновки негативні, ну так я б сказала, що не негативні, а є необхідність доопрацьовувати. Так, ніхто тут не сперечається щодо того, що його потрібно опрацьовувати і навіть у виступі МОЗ я теж попросила би пані Марію, яка тепер вже бере участь у обговоренні законопроекту, чітко

висловитися, чи ви за те, щоб прийняти в першому читанні і доопрацювати, чи ви за те, щоб цей законопроект повернути? От просто мусять бути більш чіткі речі, тому що трактовка, це оціночне судження - про негатив. Я не бачу тут якогось негативу.

Більше того, всі кажуть про те, що норми дублюються, хоча ще раз я наголошую, що вони дублюються саме для того, щоб для таких дітей виокремити витрати, які можна буде виставляти регресом до Москви. От і все. Якщо ми їх зараз не відокремимо в своєму законодавстві, то потім при аудитуванні міжнародному таких витрат, це стосується не тільки діточок, це стосується і інших витрат, які провадить Мінсоц, Пенсійний фонд, система соціального страхування, якщо ми такі витрати не будемо наразі виокремлювати, витягнути їх потім буде доволі важко і виставити це регресом ми не зможемо.

Це означає, що держава у нас перебирає на себе не тільки витрати, які є у нас в країні, але і всі витрати, які ми понесли, а це, я вам хочу сказати, що витрати в соціальній моделі, вони будуть такі самі, а може і більше, ніж ті витрати, які ми несемо по зруйнованому майну. Тому що те піклування, яке зараз робить держава Україна, ми сьогодні робимо в тому числі і за моделлю міжнародних, за фінансуванням міжнародних наших інституцій, ми мусимо це все відокремлювати, для того щоб при аудитуванні чітко показувати, що ми можемо покласти на регрес, а що ми не можемо покласти на регрес.

Я не знаю і не переконана, потрібно спілкуватися з Малюською, чи можемо ми перекладати саме там витрати на утримання дітей до 24 лютого. Не знаю, це великі перемовини міжнародного рівня, до яких причетна наша міжнародна спільнота, тому ми маємо визначитися, як нам виокремити тепер ті витрати, які ми несли з 2014 року. А те, що ми зараз мусимо відокремити війну, це необхідна дія, яку потрібно робити абсолютно терміново. Якщо ми зараз відправляємо це, допрацьовуємо через там якісь інші механізми, групи і

таке інше, то ми просто гальмуємо процес у Верховній Раді. Ми можемо це зробити.

Якщо комітет вважає, що необхідно зачепити ще якийсь профільний закон, то 116-у ми застосуємо. Якщо зачіпати інші закони не потрібно, то цей закон навпаки дає широку рамку зачепити багато законів, конкретно використовуючи от цю категорію дітей, які саме в широкомасштабному, а потім, як я вже й казала, розповсюдити, якщо буде необхідність і ми тут створимо якісь нові, більш ефективні і більш адресні механізми, розповсюдити той досвід, який буде створено в цій робочій групі, на інші категорії. Але це вже наступний крок. Нам потрібно зараз зробити, яким чином виокремити ці витрати, що зробити, зробити реформацію деяку, для того щоб саме адресно підходити до дитини, а не тільки, як ми робили по дітях війни, просто роздавати кошти. Роздавати кошти ми вміємо, але ми не вміємо робити інфраструктуру, яка буде допомагати дитині адаптуватися. А це стосується і психологічної допомоги, яку зробила НСЗУ в МОЗі, і ці всі реформи, їх потрібно об'єднувати до купи.

Ще раз кажу те, що я сказала у вступній промові про те, що медичні, освітні, соціальні послуги – вони всі мусять бути тут сконцентровані, саме адресно, на ту дитину, яка потребує тої чи іншої допомоги. Я не знаю, чи відповіла я чи ні. Пане Павло, я прошу, може, вибачення за неврахування потреб саме харчування, я не почувала інших якихось зауважень, крім цієї статті, але якщо потреба є, то будемо економічно виправляти харчування окремо. Хоча ще раз, я щиро впевнена, що якщо фінансується заклад інтернатний, то там фінансується інституційно все. Ми не перевели інституційні заклади на фінансування на окрему кількість дітей, які там отримують послуги, освітні зокрема.

Дякую.

СУШКО П.М. Галино Миколаївно...

ПОТУРАЄВ М.Р. Павло Миколайовичу, дві хвилиночки, бо я хотів два слова сказати і Володимир В'ятрович теж. А потім ви.

СУШКО П.М. Згадали просто...

ПОТУРАЄВ М.Р. Галино Миколаївно, бачите, у нас з вами з'ясувалася принципова розбіжність і вона має політичний характер. Бо війна Росії проти України почалася у 2014 році. І в будь-якому законодавчому акті України визнати, що з 2014 року це був якийсь інший період, це підкласти просто бомбу, потужну, фугасну під всю політичну конструкцію української дипломатії і під платформу, на якій стоїть і Президент України. Ну, вибачте, ми з цим погодитись не можемо.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Ми взагалі не чіпали, коли почалася агресія.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тут справа навіть не в дітях, тут справа в тому, коли почалася агресія Росії проти України. А вона почалася в 2014 році. Тому ми не можемо, ми не маємо права і в жодному законодавчому акті ніколи не робили різниці між тими, хто постраждав будь-яким чином, там просто можуть бути різні типи страждань, вибачте, і шкоди між тими, хто постраждав з 2014 року по 24 лютого 2022 року. Тому це принципова дуже річ, Галино Миколаївно, я просто хотів на цьому наголосити.

Зараз Володимир Михайлович, потім Павло Миколайович, і потім ще Марія Володимирівна, бо вона давно з піднятою рукою чекає.

Будь ласка, Володимире Михайловичу.

В'ЯТРОВИЧ В.М. У мене процедурне зауваження. Я розумію, що ці два законопроекти ідуть у комплексі, але мені здається, треба якось

послідовно рухатися, тобто якщо ми зараз обговорюємо альтернативи, то давайте спочатку відхилимо основний, а тоді вже будемо ухвалювати рішення по альтернативному.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я підтримую. Просто тут, я от зараз, Володимире Михайловичу, скажу, чому я так зробив. Я, в принципі, про це вже так коротко сказав, але я зараз до цього повернуся. Але давайте дослухаємо всіх.

Будь ласка, Павло Миколайовичу.

СУШКО П.М. Дякую, Микито Руслановичу.

Я хотів би просто пояснити дещо. Дивіться, погоджуюся повністю з вами, звідки взагалі це береться, це коли сортиують дітей – звідси випадають діти із 2014 року. Ще раз хочу пояснити всім раз і назавжди, у нас в законі немає слова, що таке "заклад інституційного догляду", немає сьогодні жодного визначення цього закладу. І називати школу, це школа в першу чергу, спеціальна школа, інтернатом – це неправильно, це ображати дітей, які там навчаються. Це спеціальна школа, в якій є пансіон, де діти, які живуть далеко, можуть там залишатися на ночівлю, бо додому дуже далеко добиратися. Це не інтернат, і це не заклад інституційного догляду, їх там не доглядають, їх там навчають – ось це принципово.

Треба давно вже було всім зрозуміти, тим більше, не буду просто зтягувати час, а в загалі в Законі про освіту написано, що право на безплатне харчування дітей певної категорії незалежно від закладу, незалежно від місця навчання – це головне. Це в першу чергу школа.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, пані Марія Карчевич.

КАРЧЕВИЧ М.В. Дякую.

Я лише коментар. Оскільки тут звучало з приводу позиції Міністерства охорони здоров'я, я хочу уточнити, що ми не говорили про негативний висновок, ми говорили про те, що у нас є зауваження і пропозиції, і для нас, я думаю, тут для усіх разом важливо, щоб в кінці вийшов якісний документ. Готові долучатись на кожному етапі напрацювань, щоб в підсумку ми не мали дублюючих норм і мали чітко виписані позиції з врахуванням того, що проговорилось. Але я думаю, що принаймні по тому обговоренню, яке зараз звучало, в більшості ми сходимось на однакових позиціях, однакових думках, що потрібно доопрацювати. Ми готові до цього долучатись. МОЗ не говорив про негативний висновок, говорив, що розділяє і готовий долучатись. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Пані Світлана Погорєлова, я так розумію, Офіс Президента України. Будь ласка, пані Світлано.

ПОГОРЄЛОВА С.В. Доброго дня. Я перепрошую, хотіла просто акцентувати вашу увагу в прийнятті рішення щодо цього законопроекту, що дуже важливо, що є дуже важливим в цьому законопроекті, це введення поняття, я думаю, дуже чутливого для всіх нас сьогодні, це про депортованих дітей. І ви знаєте, що ми цим питанням дуже опікуємось і займаємось і дуже потребує це врегулювання, і не відкладаючи це питання в "довгий ящик". Розуміючи про те, що є деякі нюанси цього законопроекту, які можуть бути доопрацьовано до другого читання, думаю, що ми спільно всі можемо сісти з врахуванням 116 статті його доопрацювати і також хочу звернутись, що цей законопроект вводить поняття і розуміння компенсаційних виплат дітям. Тому мені хотілось би закцентувати увагу на це і просити підтримати його за основу. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, отже, дивіться, треба вже приймати рішення. В нас є декілька варіантів і чому я тут Володимиру Михайловичу В'ятровичу відповідаю на його ремарку, слухну абсолютно. Значить, з врахуванням того, скільки зауважень від різних міністерств і інших органів влади, офісів і так далі поступило, мені здається, вже це я не нав'язую, Галино Миколаївно, що варто було би, ну тут я просто не знаю, в нас робочі групи працюють достатньо ефективно і швидко, якщо є бажання, варто було би, оскільки у вас в наявності два законопроекти, основний і альтернативний, зробити "дешку" і ми всі б долучились в якості там співавторів, Тетяна Василівна, і Павло Миколайович, і там інші зацікавлені депутати. І це можна було би швидко зробити, ну достатньо швидко зробити, так само як в принципі переглядати по 116-й і зробити такий як треба, щоб потім ми просто всі одногосно, що наш комітет, що ваш комітет, можна одразу за основу і в цілому і все. Мені здається, що це був би хороший шлях.

Якщо є якісь там непереборні заперечення, тоді будемо голосувати ту пропозицію, яку раніше обговорювали, щоб рекомендувати вашому комітету переглянути висновок і розглянути за частиною першою 116-ї статті без скорочення термінів на подання поправок, звичайно, бо багато просто роботи. Знову-таки це не місяці, це там не в довгий ящик. В жодному випадку. Знову-таки ми відпрацьовуємо такі речі швидко. І Тетяна Василівна, і Павло Миколайович, і їх помічники, і наш секретаріат – ми вміємо це робити. Ми неодноразово це вже робили. Але мені здається, що "дешка" краще, чесно. Ну от з урахуванням того, як сьогодні йшло обговорення.

Тому, Галино Миколаївно, це моя така пропозиція. Вирішуйте.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. А скільки потрібно часу, для того щоб напрацювати "дешку", ну, наприклад, пані Тетяні? Скільки?

ПОТУРАЄВ М.Р. Дивіться, "дешка" ж буде спільна – і ваша, і пані Тетяни, і Павла Миколайовича. Можливо, Володимир Михайлович долучиться, ну, всі, хто захоче, долучаться. І це в принципі такий самий термін, якщо ми зараз скажемо по частині першій 116-ї та без скорочення термінів для подачі поправок, бо інакше неможливо. Там точно багато треба мати, щонайменше два тижні, на подачу поправок. Воно так на так і вийде просто.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Ну, буде ревізія, пане Микито. Буде ревізія і це буде час, потім два тижні і таке інше. Нема питань.

ПОТУРАЄВ М.Р. Почекайте!

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Ну тобто це буде місяць щонайменше.

ПОТУРАЄВ М.Р. Галино Миколаївно, ну, ми з певними речами там принципово не згодні. Що значить ревізія? Або буде спільна робота, або ми будемо проти, або буде компроміс.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Я не проти.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ми пропонуємо компроміс. І ми пропонуємо цей компроміс в рамках робочої групи знайти.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Я запитую: скільки часу потрібно, щоб напрацювати, наприклад, табличку, щоб підкомітет відпрацював табличку, що потрібно включити і як потрібно викласти? Ну от поданий той законопроект...

ПОТУРАЄВ М.Р. Галино Миколаївно, давайте зробимо робочу групу з депутатів двох комітетів. Ну скільки це може зайняти? Ну, три тижні. Я ж кажу, воно так на так і виходить, Галино Миколаївно. І десь (це у нас уже травень) наприкінці червня розглянемо.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Микито, а можна я скажу?

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, Володимире Михайловичу, будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ну, швидше, процедурні питання, тому що не вникаю в деталі, не є моєю спеціальністю, але зважаючи на те, що ми здебільшого обговорюємо альтернативний проект, ну то давайте все-таки підтримаємо альтернативний проект за основу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ні, Володимире Михайловичу, я ж чому не хочу...

В'ЯТРОВИЧ В.М. І будемо з ним працювати. Навіщо "д" створювати, я не розумію.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я ж чому не хотів голосувати за відхилення основного, тому що якщо у них є основний і альтернативний, вони можуть прийняти завтра рішення на комітеті, щоб зробити "дешку", переглянути висновок.

В'ЯТРОВИЧ В.М. А навіщо створювати "дешку", якщо все одно ми зараз обговорюємо альтернативний, тобто головний ми не обговорюємо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Володимире Михайловичу!

В'ЯТРОВИЧ В.М. Тобто вважаємо, що він не годиться для доопрацювання, так я розумію?

ПОТУРАЄВ М.Р. Він і той, і той не дуже годиться, з нашого погляду. Ось в чому штука. І краще було би "дешку" написати. Написати "дешку" і все, без питань.

В'ЯТРОВИЧ В.М. 2014 рік - я абсолютно розумію і це абсолютно можна поправити з 2014 роком до другого читання.

ПОТУРАЄВ М.Р. Володимире Михайловичу, там, на жаль, не тільки 2014. Ну 2014 - це я от зараз так відреагував, але там є чисто такі соціальні моменти, з якими відпрацьовував профільний підкомітет, де ми з тобою не є дійсно глибокими фахівцями. Але ми ж довіряємо профільному підкомітету. Там більше насправді. Ну Галино Миколаївно, вирішуйте. Ми готові, ми ж всі друзі, колеги. Ми готові і так, і так. Але я пропоную "дешку" вам завтра проголосувати.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Ми "дешку" раніше ніж за три тижні не приймемо. Цей законопроект стоїть вже у порядку денному, ми його будемо на "малій фракції", він стоїть вже другий тиждень поспіль. Його взагалі-то мали б прийняти вже два тижні тому, коли ми голосували ці закони. Тому зараз перевертати все там, включати потім в порядок денний - в мене купа є інших законів. І ви ж знаєте самі, що ми подаємо по 5, по 7, по 8 законів від комітету. І як це вписувати потім в порядок денний? Ну це все заново процедура. Ну тобто закрутити все це ще. Потім все рівно буде робоча група і буде доопрацювання. Ну тобто тут ваша там справа, як ви будете вирішувати. Ми своє рішення зробили. Тому як там будете це подавати, як там будуть інтерпретувати, кого я дискриміную, я це все почую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, колеги, я тоді ставлю на голосування пропозицію відхилити законопроект № 9042. Хто за те, щоб відхилити законопроект 9042, прошу голосувати.

Потураєв - за. Це основний, колеги.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук - за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко - за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич - за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

ФЕДИНА С.Р. Федина - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто є проти? Хто утримався? Дякую. Рішення прийнято.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. *(Нерозбірливо)*

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, тоді я ставлю на голосування. Що, Тетяно Василівно, так як і домовлялися, за основу з доопрацюванням?

СКРИПКА Т.В. Галино Миколаївно, ще раз давайте. А скажіть, будь ласка, якщо ми зараз за основу, ви на комітеті переглянете свій висновок і дасте нам можливість по 116-ій внести зміни по статусу про охорону дитинства, щоб ми змогли прописати статус "дитина постраждала від збройного конфлікту і збройної агресії"? Перше.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Закон про охорону дитинства. Тобто треба застосувати 116-у для того, щоб...

СКРИПКА Т.В. Для того, щоб ми внесли свої критичні зауваження.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. В той закон.

СКРИПКА Т.В. В ваш.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Я тільки єдине, що прошу вас не чіпати тематику в цьому законі щодо того, які органи влади мусять реалізовувати дитячу політику. Я не хочу, щоб ми цим законопроектом втручалися у конфлікт, який є щодо організації Держдіти. Я про це казала на підкомітеті. І справа ж не в тому, що там хто буде реалізовувати цю політику. Буде реалізовувати той, хто буде визначений – центральний орган виконавчої влади, і тут немає ніякої необхідності щось ще додатково казати. Стовідсотково я бачу, що це є конфлікт і є намагання комітету використати в тому числі і законопроект щодо соціального захисту дітей як спосіб тиску на уряд, ще на когось. Я не хочу цю проблематику...

ПОТУРАЄВ М.Р. Галино Миколаївно, ви нас зараз трохи не зрозуміли і образили.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Я не знаю, ви мене теж образили, що я когось дискриміную.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тоді якось виходить, що ви якось були поза нашою дискусією, на яку ми витратили майже годину. І ми ж, як бачите, витратили її для того, щоб прийти до спільного бачення як ми зможемо відпрацювати цей законопроект і його підтримати. І до чого тут Держдіти я взагалі не розумію. І до чого ви тут згадали...

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Ця проблематика піднімалася на підкомітеті. І 116-а наразі згадується, що вона саме для того. Якщо це зачіпається тільки проблематика охорони дітей і саме щодо дітей, які постраждали від агресії Російської Федерації, і ми виправляємо там 2014 рік...

ПОТУРАЄВ М.Р. Галино Миколаївно, закону немає по Держдіти. До чого тут 116-а і Держдіти? Навіщо ви нам закидаєте те, про що ми сьогодні взагалі не говорили?

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Так ви сьогодні казали про те, що закон не визначає, і про це казали експерти у вашому підкомітеті і в комітеті, що закон не визначає, хто саме буде реалізовувати цю політику.

ПОТУРАЄВ М.Р. Це тільки одне з зауважень, Галино Миколаївно. Одне! А у нас їх тут багато насправді. І коли ви кажете, що немає негативних висновків, їх дійсно немає, вони всі про те, щоб доопрацювати. І там є пропозиції.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Голосуйте.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Давайте голосувати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну так і ми ж про це, і ми ж про це. Ні, Галино Миколаївно, якщо ви не хочете, то вам тоді наш висновок не треба, якщо ви не хочете переглядати, вам тоді наш висновок не треба і ми тоді зараз просто вирішимо те, що вирішимо, і все. А ви можете іти в зал і там будемо дискутувати.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Пане Микито, я вам свою позицію сказала. Ви кажете про те, що я когось дискриміную.

ПОТУРАЄВ М.Р. Галино Миколаївно...

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Не потрібно про це казати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Галино Миколаївно, колеги, я пропоную, давайте, я не хочу зараз сварок, у нас врешті завжди є можливість визначитись відносно законопроекту в залі шляхом голосування.

Я ставлю на голосування тоді пропозицію рекомендувати профільному підкомітету переглянути свій висновок, вибачаюсь, профільному комітету переглянути свій висновок по закону 9042-1 і підтримати його за основу з розглядом відповідно частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Ось таке рішення ставлю на голосування. Прошу, колеги, визначатись. Хто за?

Потураєв – за.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

САНЧЕНКО О.В. Санченко – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався?

СУШКО П.М. Сушко утримався.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Павле Миколайовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький утримався.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, перед тим, як ми завершимо засідання комітету, я хотів вам сказати, точніше попросити, я просто хочу швиденько сказати, щоб я не забув. Володимире Михайловичу, Миколо Леонідовичу, ви пам'ятаєте, я вам таку контраверсійну пропозицію направляв, коли ми ще були на останній пленарці, щодо російської мови. Так от, 6 червня в ООН буде день російської мови. Я готовий, колеги, зібратись, може, там Євгенія

Михайлівна підключиться, якщо буде бажання, інші колеги з комітету, там у нас є просто пропозиція, як спробувати обмежити використання російської мови в міжнародних організаціях. Я її зараз в чат комітету загальний скину, щоб всім було до відома.

Але, Миколо Леонідовичу, Володимире Михайловичу, я готовий, там в zoom можемо якось швиденько зібратись. Я ж вам казав, колеги, що мені здається, що вона там ну сирувата і може не спрацювати, але з врахуванням того, що наближається така от дата 6 червня, то, може, все ж таки щось зробимо. Я на цьому свій спіч закінчую.

Євгеніє Михайлівно, будь ласка, вам слово.

КРАВЧУК Є.М. Я дуже прошу, в мере просто зараз розрядиться комп'ютер і я просто "вирублюсь". Я дуже швидко хочу це сказати в "Різному". Колеги, перше, чи можна отримати англійською мовою нашу постанову по рашизму? Бо її треба нам на всіх міжнародних майданчиках просувати. Дуже велике прохання пришвидшити отримання перекладу від МЗС. І одразу, що з цим пов'язано. Нам потрібно, пригадайте, ми робили таке звернення на Оксфордський словник по внесенню терміну англійською мовою в словники. І є ідея таке саме зробити звернення по іспанській мові, бо дуже велика частина Global Sources в мовному середовищі і є відповідні асоціації академій іспанської мови і відповідна Royal Spanish Academy, яка афілійована. І я би просили зробити чи там, наприклад, за підписом Микити Руслановича від голови комітету таке звернення на цю академію щодо терміну русизму, ну це буде так звучати іспанською мовою. Але нам дуже потрібний англомовний переклад нашої постанови про рашизм.

Всім дякую.

В'ЯТРОВИЧ В.М. І нам дуже потрібно, щоб Руслан Стефанчук, Голова Верховної Ради, підписав цю постанову. Вона ще не підписана досі.

ПОТУРАЄВ М.Р. Підпише, підпише.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Час іде.

ПОТУРАЄВ М.Р. Там ще мій був, як-то кажуть, бік, бо я трохи із запізненням підписав бланк. Але все добре. Руслан Олексійович на контролі. Він підпише.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Пане голово, ще я маю...

ПОТУРАЄВ М.Р. Я не бачу, хто підняв руку. А, Ірино Мирославівно, будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Даруйте, тільки в мене проблема з камерою.

ПОТУРАЄВ М.Р. Нічого, ми вас любимо і так, без зображення.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Дякую. У мене є така пропозиція. З огляду на те, що ми маємо прекрасну можливість, те, що Євгенія Михайлівна головує у комітеті Парламентської асамблеї Ради Європи, було б дуже важливо з перших уст отримувати інформацію про найсучасніші тренди, про зміни міжнародної політики, які стосуються сфери культури, освіти, науки і медіа і спорту, до речі, котрі розглядаються на сесіях, на комітетах. Я поясню чому. Справа в тому, що наші колеги, які беруть участь в роботі ПАРЄ, є дуже активними, вони по суті формують порядок денний щодо України. І дуже багато питань, які розглядаються, вони ухвалюються більшістю в залі і потім масштабуються на європейські парламенти. То якщо Євгенія Михайлівна не заперечує, ми би її просили, щоб на одному із найближчих комітетів вона

донесла нам інформацію про те, що власне розглядалось, які ухвалюються питання, і десь скоординувати нашу роботу.

КРАВЧУК Є.М. Я підтримую. Можливо, це якраз буде доречно зробити після саміту лідерів країн Ради Європи в Рейк'явіку і там вже на кінець травня або на початок червня зроблю таку презентацію і, до речі, є такі слухання, які би нам важливо було б провести, наприклад, як про Metaverse і як це буде використовуватись загалом у світі, в Європі і так далі. Тому там на початок червня я готова зробити таку презентацію.

ПОТУРАЄВ М.Р. Чудово.

Колеги, я теж це всіляко підтримую звичайно. Колеги, я всім дякую за роботу. На цьому засідання комітету оголошую закритим. Ми зустрічаємось з вами на засіданні комітету 22 травня. Ой, вибачте, ми з вами зустрінемося 16-го. До речі, я думаю, що в мене там буде дещо повідомити. Але засідання комітету з розглядом законопроектів це 22 травня, а 16-го само собою.

Дякую. Всім гарного і безпечного дня.